

JAAROVERZICHT 2023

De Amsterdamse Kunstraad is sinds 1952 het onafhankelijk adviesorgaan van het stadsbestuur op het gebied van kunst en cultuur. De kunstraad adviseert het college en de gemeenteraad, gevraagd en op eigen initiatief, over kunst- en cultuurbeleid en besteedt daarbij aandacht aan de relatie tot de Amsterdamse stadsontwikkeling en de (internationale) context waarin dit beleid vorm moet krijgen. Eens in de vier jaar adviseert de kunstraad over een deel van de subsidieaanvragen voor het kunstenplan.

Adviezen

2023

In 2023 keek de sector terug op een uitputtende coronaperiode. Hoewel alle theaters, filmzalen, festivals, musea en concertzalen weer onbeperkt hun deuren konden openen, was duidelijk dat de pandemie het gehele culturele veld hard had geraakt. Onafhankelijke makers hadden weinig coronasteun genoten, meerjarig gesubsidieerde instellingen hadden dankzij de doorlopende subsidie en coronasteun de basis overeind kunnen houden en bij instellingen die geen structurele subsidie krijgen, was het beeld wisselend. Daarnaast doemden andere structurele zorgen voor de sector in 2023 op, zoals de stijgende energiekosten, hoge inflatie, huisvestingsproblemen, personeelstekorten en verander(en)d publiek.

Voor de Amsterdamse Kunstraad stond 2023 voor een groot deel in het teken van de advisering ter voorbereiding van de Hoofdpijnen Kunstenplan 2025-2028, waarin de gemeente inhoudelijk beleid – inclusief een financieel kader – voor vier jaar vastlegt.

ADVIES VOOR DE KUNSTEN – VOOR DE STAD

18 JULI

De Amsterdamse Kunstraad bracht in juli het gevraagd advies Voor de kunsten – voor de stad uit. Het gemeentebestuur wijst sinds 2015 eens in de vier jaar een Amsterdamse Basisinfrastructuur (Amsterdam Bis) aan, waarbij de kunstraad advies gevraagd wordt over de samenstelling ervan. Anders dan voorgaande keren werd de kunstraad, vanwege de juridische kwetsbaarheid die het verdelen van schaarse subsidiemiddelen met zich meebrengt, verzocht te adviseren op basis van uniciteit van een instelling. Mede met het oog op het creëren van een gelijk speelveld binnen het kunstenplan, adviseert de kunstraad vanaf 2025 geen basisinfrastructuur te onderscheiden in het kunstenplan, en dus de Amsterdam Bis los te laten. Alle instellingen die een vierjarige subsidie toegekend krijgen, zitten in het Amsterdamse kunstenplan en behoren tot de culturele infrastructuur van Amsterdam. De kunstraad is van mening dat in een stad waar zoveel verschillende culturele instellingen zorgen voor het aanbod, een systeem waarin een basis onderscheiden wordt van de rest, geforceerd en schadelijk is voor het veld. De kunstraad adviseert de individuele subsidietoekenningen te laten geschieden door het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Voor de periode 2025-2028 vindt

de kunstraad het belangrijk om zeven culturele instellingen wel direct onder de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur te laten vallen, zodat het college de zeggenschap houdt over deze investeringen. Het gaat hierbij om Amsterdam Museum, Bijlmer Parktheater, Het Nationale Ballet (NO&B), ITA (Internationaal Theater Amsterdam), Koninklijk Concertgebouworkest, Meervaart en Stedelijk Museum Amsterdam.

TUSSENTIJDSE EVALUATIES

12 OKTOBER

In oktober bracht de kunstraad twee tussentijdse evaluaties uit, gevraagde instellingsadviezen over ICK Amsterdam en Tolhuistuin. Bij de vaststelling van het Kunstenplan 2021-2024 werd bepaald dat ICK Amsterdam en Tolhuistuin tussentijds geëvalueerd worden. In de evaluatie van ICK kijkt de kunstraad onder meer naar het opnemen van Dansmakers in de organisatie en de uitwerking van talentontwikkeling bij het dansgezelschap. Bij Tolhuistuin bekijkt de kunstraad de samenwerking met de culturele organisaties die ruimte huren in het pand en vaak onderdeel zijn van de programmering van Tolhuistuin, en naar de interactie met stadsdeel Noord. De resultaten van deze evaluaties hebben geen consequenties voor de lopende subsidies.

ADVIES GROEI VRAAGT OM GROEI

18 OKTOBER

In oktober bracht de kunstraad het gevraagd advies Groei vraagt om groei uit, naar aanleiding van de Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028. Met klem adviseert de kunstraad hierin het kunstenplanbudget te herzien en middelen te zoeken voor een (volgens de kunstraad niet meer dan logische) verhoging die de sector en daarmee de stad toekomt. Een gelijkblijvend budget voor kunst en cultuur enerzijds en (exponentieel) stijgende kosten anderzijds betekent in feite dat er door de stad wordt bezuinigd, stelt de kunstraad in het advies. De sector heeft te maken met flinke kostenstijgingen, zoals energiekosten, huurverhogingen, fair pay en verduurzaming. De inflatie is hoog en de indexatie van de gemeentelijke subsidies vangt die kosten lang niet allemaal op. De doorgaande groei van de bevolking

daarbij opgeteld, heeft dat aanzienlijke gevolgen voor het kunst- en cultuuraanbod en dat treft alle Amsterdammers.

BEOORDELINGSKADER KUNSTENPLAN 2025-2028

1 DECEMBER

Op basis van de Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028, die in november door het Amsterdamse gemeentebestuur zijn vastgesteld, bracht de kunstraad in december het Beoordelingskader Kunstenplan 2025-2028 uit. Dit betreft geen advies, maar een kader aan de hand waarvan de kunstraad zich in 2024 buigt over de aanvragen van de zeven instellingen die binnen het kunstenplan direct onder de gemeente vallen. Het kader dient zowel voor de instellingen als de commissies van de kunstraad als leidraad in het beoordelingsproces.

In het beoordelingskader zijn de beoordelingscriteria die de kunstraad van de gemeente meekrijgt (via de Hoofdlijnen) nader uitgewerkt en is er informatie te vinden over de commissies die de kunstraad aanstelt. Ook staan in dit kader praktische zaken, zoals belangrijke data en de verschillende stappen om tot een advies te komen.

Cultuurherstel

2023

In 2023 werd Cultuurherstel, een initiatief van de Amsterdamse Kunstraad in samenwerking met het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), na een succesvolle pilot vervolgd. Het platform koppelt professionals uit het bedrijfsleven aan culturele organisaties met een (hulp)vraag. Tijdens een coachingstraject kunnen vraagstukken behandeld worden over financiering, persoonlijk leiderschap, strategie en organisatie. In 2023 kwamen er bij Cultuurherstel 44 aanvragen voor zo'n traject binnen, 25 daarvan vonden een match met iemand uit het bedrijfsleven.

In het voorjaar van 2023 nam Cultuurherstel afscheid van projectleider Hans van Hooren. Deze functie wordt nu bekleed door Thomas Baas en Martin van Engel.

Activiteiten

2023

In 2023 organiseerde de Amsterdamse Kunstraad verschillende activiteiten.

KENNISMAKINGSLUNCH RAADSLEDEN

In februari organiseerde de kunstraad een kennismakingslunch voor de raadsleden van de na de gemeenteraadsverkiezingen nieuwgevormde Raadscommissie Financiën, Kunst en Diversiteit (FKD). Tijdens de lunch gingen de raadsleden in gesprek met bestuursleden van de kunstraad.

ZOMERBORREL CULTURELE SECTOR

In juli vond de jaarlijkse borrel voor de Amsterdamse culturele sector plaats in het H'ART Museum. De zomerborrel werd georganiseerd door ACI (Amsterdamse Culturele Instellingen), het AFK (Amsterdams Fonds voor de Kunst) en de Amsterdamse Kunstraad. Winnaars van de Amsterdamprijs 2022, collectief Rainbow Soulclub, Echobox Radio en kunstenaar Bodil Ouédraogo, leverden in de vorm van een performance een bijdrage aan het programma.

SOLLICITATIERONDE NIEUWE ADVISEURS

In aanloop naar de adviesperiode ten behoeve van het Kunstenplan 2025-2028, organiseerde de Amsterdamse Kunstraad in het najaar een sollicitatieronde voor de werving van nieuwe adviseurs. In totaal werden tien nieuwe tijdelijke adviseurs aangenomen. In december stelde de kunstraad zes (ad hoc) commissies samen: de Commissie Dans, de Commissie Musea, de Commissie Muziek, de Commissie Podia en de Commissie Kunst- en Cultuureducatie en de Commissie Codes (met het oog op de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie, de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur).

Organisatie

BESTUUR

Het bestuur van de Amsterdamse Kunstraad bestond op 1 januari 2023 uit voorzitter Felix Rottenberg en bestuursleden Alida Dors, Jaïr Strandens, Katja Weitering en Isis van der Wel. Op 7 juni werden Farid Benmbarek en Judith Leysner, na instemming van de gemeenteraad van Amsterdam, benoemd tot nieuwe bestuursleden van de Amsterdamse Kunstraad. In november werd Isis van der Wel herbenoemd voor een tweede termijn als bestuurslid.

Farid Benmbarek vertegenwoordigt componisten en auteurs als directeur van Straight Shooter Publishing. Daarnaast is Benmbarek onderdeel van het MT/ bestuur van Top Notch/Noah's Ark en investeerde hij jarenlang in creatief talent als A&R Director bij Top Notch.

Judith Leysner (MA, Fine Art en Design) is beeldend kunstenaar curator en oprichter en directeur van NEVERNEVERLAND, een presentatieplek voor opkomende beeldend kunstenaars, met een focus op jonge makers van kleur en lhbtq+-artiesten.

Benmbarek en Leysner hebben beiden een onafhankelijke, oorspronkelijke en gezaghebbende visie op het werkkterrein van de kunstraad. Benmbarek en Leysner zijn bevlogen en communicatief sterke generalisten die waardevolle bijdragen kunnen leveren aan actuele discussies in het veld.

ADVISEURS

In verband met het aflopen van hun termijn als vaste adviseur, nam de kunstraad in 2023 afscheid van Menno Hartman en Simone Zeefuik. Vanwege haar bestuursfunctie bij BumaStemra verliet adviseur Rita Zipora in 2023 de kunstraad. Dorothy Blokland en Dominique Citroen werden in februari benoemd voor een tweede termijn als adviseur van de kunstraad.

Ter voorbereiding op de kunstenplanadvisering in 2024 is in december de vaste kring adviseurs uitgebreid met tien nieuwe tijdelijke adviseurs. Hierdoor zag de samenstelling van adviseurs er eind 2023 als volgt uit:

Vaste kring adviseurs

Floortje Bakkeren
Dorothy Blokland (herbenoemd)
Dominique Citroen (herbenoemd)
Claire van Daal
Timo Demollin
Veerle Devreese
Martin van Engel
Iván García-Romero
Peggy Gemerts
Jappe Groenendijk
Anne de Haij
Djoere de Jong
Wim Manuhutu
Daniela Petovic
Lisa Reinheimer
Gijs Schunselaar

Tijdelijke adviseurs

Sieske Binnendijk
Marie-Luce Bree
Janine Dijkmeijer (januari 2024)
Gary Feingold
Carmen Lamptey
Jasper van Luijk
Tim Persent
Dorine Schoon
Kaveh Vares
Brendan Jan Walsh

BUREAU

Het bureau van de Amsterdamse Kunstraad ondersteunt het bestuur en de ad hoc commissies van de kunstraad en maakt deel uit van de ambtelijke organisatie van de gemeente Amsterdam. In 2023 bestond het bureau van de kunstraad uit Barbara van de Water (algemeen secretaris), Sjaiesta Badloe (beleidsmedewerker), Bianca Nieuwboer (beleidsmedewerker), Liza Titawano (beleidsmedewerker) en Angelo Ormskerk (bureaumedewerker).

AMSTERDAMSE KUNSTRAAD

kunstraad.nl

Illustrator jaaroverzicht: Carmen Nutbey

Vormgeving: Context - creative studio